

Таким чином, основним принципом функціонування внутрішнього ринку в межах ЄС є свобода створення, яка дозволяє бізнесу з усіх держав-членів працювати в будь-якій країні ЄС. Кредо підприємницької діяльності охоплює як основне підприємство, так і підпорядковане підприємство, наприклад, філію, агентство тощо. Свобода заснування поширюється також на всі види діяльності, пов'язані з функціонуванням підприємства, але слід пам'ятати, що діяльність підприємців повинна відповідати нормам, що діють у певній країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Swoboda przedsiębiorczości*. URL: <http://uniaeuropa.org/swoboda-przedsiębiorczości/>. (дата звернення: 20.10.2020).
2. *Eurostat regional yearbook: 2020 edition*. URL: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/321749_4/8222062/KS-NA-17-001-EN-N.pdf/eaabe7fa-0c80-45af-ab41-0f806c433763. (дата звернення: 20.10.2020).
3. *COSME: EUROPER'S PROGRAMME FOR SMEs*. URL: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9783/>. (дата звернення: 20.10.2020).
4. *Competiveness of Small and Medium Enterprises (COSME) – європейська програма підтримки малого та середнього бізнесу*. URL: <http://cosme.me.gov.ua/>. (дата звернення: 20.10.2020).

**Синишин Віктор Іванович, магістрант,
Білецька Ірина Мирославівна, д.е.н, доцентка,
завідувачка кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Процеси децентралізації активно розвивається в різних країнах світу, зокрема, в країнах Європи. Повсюдно спостерігається тенденція до зміцнення відносин регіональних і місцевих органів управління з центральним урядом. Однак цей рух не є рівномірним і лінійним. В країнах ЄС децентралізація приймає різні форми, ґрунтуючись при цьому на ідеях і цінностях, які поділяються всіма державами-членами ЄС: самоврядування, громадянська участь і близькість влади до населення.

Незважаючи на відзначене нами існування в ЄС різних моделей місцевого самоврядування і наявність національних особливостей в розподілі повноважень між центральною та місцевою владою, існує низка спільних ознак, які характеризують процеси децентралізації у країнах ЄС.

В сучасних умовах науковці виділяють п'ять таких основних характеристик, які притаманні процесам децентралізації в країнах ЄС (рис. 1).

Децентралізація, як ми вже відзначали, може бути політичною, адміністративною та фінансовою. Фіскальна відповідальність є ядром децентралізації, оскільки, для виконання використовуються різні моделі децентралізації. Німеччина і Бельгія децентралізовані шляхом створення федеральних систем. Великобританія і Італія застосували модель деволюції як

максимально можливу міру децентралізації, що зачіпає сферу законодавчої влади, її самостійність у певних питаннях. Незважаючи на набуття регіонами більш високого статусу, природа цих держав залишається унітарною. У більшості унітарних демократичних країн Європи здійснюється адміністративна децентралізація з передачею регіональним і місцевим органам влади повноважень і ресурсів у сфері освіти, охорони здоров'я, соціальних послуг, захисту навколишнього середовища, транспорту, дорожнього будівництва, комунального господарства [2].

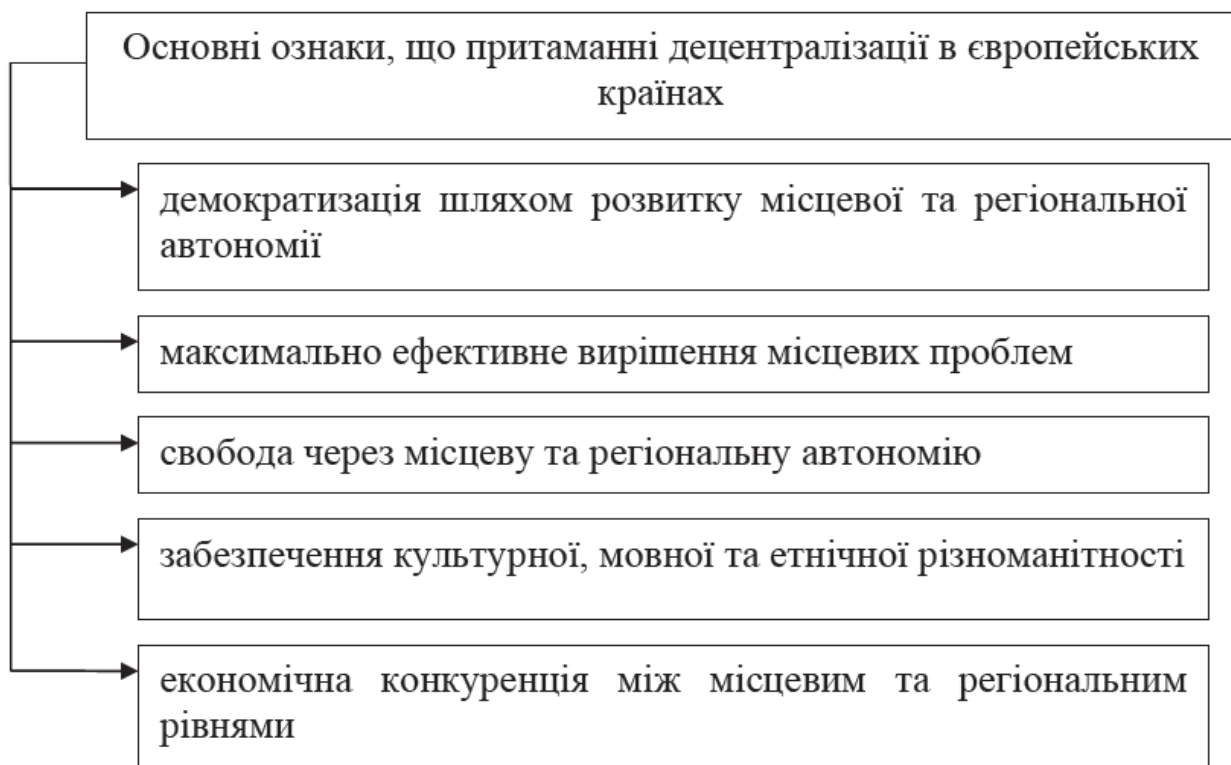

Рис. 1.3. Ознаки, які притаманні децентралізації в країнах ЄС [1]

Найменш спірним результатом децентралізації є залучення місцевих жителів до процесу прийняття рішень. Децентралізація зміцнює демократичні цінності і партнерство між державою і суспільством, забезпечуючи широке представництво різних соціальних та етнічних груп в політичному процесі. Крім того, вона може сприяти більш справедливому розподілу ресурсів або об'єднувати процвітаючі райони з менш успішними сусідніми територіями під одним місцевим органом влади [3].

Вчені детально досліджували не тільки переваги, а й недоліки та ризики децентралізації, підкресливши, що вона не завжди дозволяє досягти бажаних результатів. Відзначається, що децентралізацію можна вважати позитивним чи негативним явищем, але її ефективність залежить від конкретних чинників, наприклад, розміру території або інституційного стану. Серед негативних наслідків називають зростання нерівності, появу місцевих автократій, слабкий

місцевий адміністративний потенціал, підвищення рівня етнічної самосвідомості і пов'язане з ним прагнення до сепаратизму.

Загалом, аналіз європейської практики децентралізації показує, що субнаціональне управління в ЄС є досить різноманітним. На характеристику національних систем місцевого самоврядування впливають такі чинники, як розмір територій, ступінь національної єдності, історичний досвід, політичні традиції, рівень освіти громадян, правова і адміністративна культура.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Пігуль Н.Г., Люта О.В. *Зарубіжний досвід проведення децентралізаційних реформ. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №9. с. 684-688.*
2. Kauzya J. M. *Decentralisation: Prospects for peace, democracy and development. DPADM discussion paper. N. Y., 2005.*
3. De Mello L., Barenstein M. *Fiscal decentralisation and governance – A cross-country analysis: IMF working paper 01/71. Washington, 2001*

**Белегай Андрій Зіновійович, магістрант,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

ПРОЦЕС РОЗГЛЯДУ КОНФЛІКТІВ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

За останні два десятиліття в нашій країні відбулися глибинні зміни, що найбільш вплинули на соціальну сферу однієї із самих тендітних і делікатних галузей, якою є система охорони здоров'я.

Зміни, з одного боку, привели до руйнування сформованого укладу в сфері надання безоплатних медичних послуг, і з іншого боку, сприяли появі нових інститутів, формування яких вимагає створення й інтеграції нових механізмів і методів у систему управління охороною здоров'я в цілому, і, насамперед у систему взаємодії з пацієнтами. Рішення цих завдань вимагає й нових підходів до підготовки кадрів для системи охорони здоров'я, для навчання медичних працівників на всіх рівнях, починаючи з управлінських кадрів до середнього й молодшого медперсоналу.

При наданні будь-яких послуг, а тим більше платних, завжди існує ймовірність незадоволеності їхньою якістю, а, отже, повинен бути передбачений механізм розгляду скарг, суперечок, конфліктів.

В охороні здоров'я, у зв'язку з делікатністю цієї сфери, ефективність такого механізму важлива подвійно. Адже отут ми маємо справу з відповідальністю за здоров'я, а часом і за життя пацієнта, що саме по собі вимагає прийняття до уваги всього розмаїття аспектів, що лежать в основі конфліктів, пов'язаних з вирішенням спорів, що виникають у сфері надання медичних послуг.

Необхідно зазначити, що правовідносини, що виникають у сфері надання медичних послуг, мають наступні характерні риси, що впливають на розвиток конфлікту в цій сфері: по-перше, відносини лікаря й пацієнта при наданні медичної послуги асиметричні, оскільки лікар є фахівцем, а пацієнт, як правило,